

ที่ พร 0037.2/ว 359

ศาลากลางจังหวัดแพร่
ถนนไชยบูรณ์ พร 54000

28 กันยายน 2553

เรื่อง หารือการสั่งให้ออกจากราชการของพนักงานเทศบาลกรณีการบรรจุแต่งตั้งโดยใช้วุฒิการศึกษาปลอม
เรียน นายอำเภอทุกอำเภอ และนายกเทศมนตรีเมืองแพร่

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงาน ก.ท. ที่ มท 0809.8/ว 238 ลงวันที่ 3 กันยายน 2553

ด้วยจังหวัดแพร่ได้รับแจ้งจากสำนักงาน ก.ท. ว่า ก.ท.จ. พังงา มีมติเห็นชอบให้เทศบาลตำบลเกาะยาว มีคำสั่งให้นางประภัสสร สุวรรณกาย ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี ระดับ 4 ออกจากราชการโดยเหตุขาดคุณสมบัติ เนื่องจากตรวจสอบพบว่าใช้วุฒิปลอมในการบรรจุแต่งตั้งเป็นพนักงานเทศบาล โดยสั่งให้ออกจากราชการย้อนหลังไปตั้งแต่วันที่ 16 มกราคม 2551 ซึ่งเป็นวันที่ตรวจสอบพบว่าใช้วุฒิปลอม ก.ท.จ. พังงา จึงหารือว่า การที่มีมติให้นางประภัสสรฯ ออกจากราชการในวันที่ 16 มกราคม 2551 ซึ่งเป็นวันที่ตรวจสอบพบหลักฐานว่านางประภัสสรฯ ใช้วุฒิปลอมในการบรรจุแต่งตั้งเป็นพนักงานเทศบาลถูกต้องหรือไม่ และการฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายในทางแพ่ง เช่น เงินเดือนหรือประโยชน์ตอบแทนอื่น ๆ คืนจากนางประภัสสรฯ ได้หรือไม่ และสามารถเรียกคืนได้ตั้งแต่วันเข้ารับบรรจุแต่งตั้งเป็นพนักงานเทศบาล (วันที่ 2 กันยายน 2539) หรือนับแต่วันที่มีคำสั่งให้ออกจากราชการ (วันที่ 16 มกราคม 2551)

คณะกรรมการกลางพนักงานเทศบาล (ก.ท.) ในการประชุมครั้งที่ 9/2550 เมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2550 มีมติเห็นชอบให้คณะอนุกรรมการที่เกี่ยวข้องกับข้อหาหรือมีอำนาจวินิจฉัยและตอบข้อหาหรือ กรณีข้อหาหรือประเด็นที่ไม่ชัดเจนและต้องตีความมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลที่ ก.ท. ได้กำหนดไว้แล้ว ซึ่งในเรื่องที่หารือดังกล่าวคณะอนุกรรมการด้านกฎหมายของพนักงานเทศบาล (อ.ก.ท. ด้านกฎหมาย) เป็นคณะอนุกรรมการที่มีหน้าที่ตอบข้อหาหรือฯ ได้ประชุมครั้งที่ 4/2552 เมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน 2552 พิจารณาแล้วมีมติให้ตอบข้อหาหรือฯ ดังกล่าว และ อ.ก.ท. ด้านกฎหมาย ในการประชุมครั้งที่ 1/2553 เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2553 มีมติเห็นชอบให้แจ้งผลการตอบข้อหาหรือของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาให้ทราบและถือเป็นแนวทางปฏิบัติ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วยพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ สำหรับอำเภอให้แจ้งเทศบาลในพื้นที่ต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายเลียดไท วงศ์ใหญ่)

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด

ท้องถิ่นจังหวัดแพร่

กลุ่มงานมาตรฐานการบริหารงานบุคคลท้องถิ่น

เลขานุการ ก.ท.จ.แพร่

โทร. 0-5453-4504-5 ต่อ 18

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดแพร่
เลขรับ 3375
วันที่ 8 ก.ย. 2553
เวลา 15. . . น.

ที่ มท 0809.8/ว 238

สำนักงาน ก.ท.
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300

๓ กันยายน 2553

เรื่อง ทหารีการสั่งให้ออกจากราชการของพนักงานเทศบาลกรณีการบรรจุและแต่งตั้ง
โดยใช้วุฒิการศึกษาปลอม

เรียน ประธาน ก.ท.จ. ทุกจังหวัด (ยกเว้นจังหวัดพังงา)

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร 0905/190
ลงวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2553

ด้วยคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดพังงา (ก.ท.จ.พังงา) มีมติเห็นชอบให้เทศบาลตำบล
เกาะยาว มีคำสั่งให้นางประภัสสร สุวรรณกาย ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี ระดับ 4 ออกจากราชการ
โดยเหตุขาดคุณสมบัติ เนื่องจากตรวจสอบพบว่าใช้วุฒิปลอมในการบรรจุแต่งตั้งเป็นพนักงานเทศบาล โดยสั่งให้
ออกจากราชการย้อนหลังไปตั้งแต่วันที่ 16 มกราคม 2551 ซึ่งเป็นวันที่ตรวจสอบว่าใช้วุฒิปลอม ก.ท.จ.พังงา
จึงหรือว่า การที่มีมติให้นางประภัสสรฯ ออกจากราชการในวันที่ 16 มกราคม 2551 ซึ่งเป็นวันที่ตรวจสอบพบ
หลักฐานว่านางประภัสสรฯ ใช้วุฒิปลอมในการบรรจุแต่งตั้งเป็นพนักงานเทศบาลถูกต้องหรือไม่ และการฟ้องร้อง
เรียกค่าเสียหายในทางแพ่ง เช่น เงินเดือนหรือประโยชน์ตอบแทนอื่นๆ คืบจากนางประภัสสรฯ ได้หรือไม่ และ
สามารถเรียกคืนได้ตั้งแต่วันเข้ารับการบรรจุแต่งตั้งเป็นพนักงานเทศบาล (วันที่ 2 กันยายน 2539) หรือนับแต่
วันที่มีคำสั่งให้ออกจากราชการ (วันที่ 16 มกราคม 2551)

สำนักงาน ก.ท. ขอเรียนว่า คณะกรรมการกลางพนักงานเทศบาล (ก.ท.) ในการประชุมครั้งที่
9/2550 เมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2550 มีมติมอบให้คณะกรรมการที่เกี่ยวข้องกับข้อหาหรือมีอำนาจวินิจฉัย
และตอบข้อหาหรือ กรณีข้อหาหรือประเด็นที่ไม่ชัดเจนและต้องตีความมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการบริหารงาน
บุคคลที่ ก.ท. ได้กำหนดไว้แล้ว ซึ่งในเรื่องที่หาหรือมานี้คณะกรรมการด้านกฎหมายของพนักงานเทศบาล
(อ.ก.ท.ด้านกฎหมาย) เป็นคณะกรรมการที่มีหน้าที่ตอบข้อหาหรือดังกล่าว และ อ.ก.ท.ด้านกฎหมาย ในการ
ประชุมครั้งที่ 4/2552 เมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2552 พิจารณาแล้วมีมติให้ตอบข้อหาหรือ ดังนี้

ประเด็นที่ 1 ที่หาหรือว่า นางประภัสสร สุวรรณกาย จะต้องออกจากราชการตั้งแต่วันที่ 2 กันยายน
2539 ซึ่งเป็นวันที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งเป็นพนักงานเทศบาล หรือวันที่ 16 มกราคม 2551 ซึ่งเป็นวันที่ตรวจ
สอบพบหลักฐานว่าใช้วุฒิปลอม

/อ.ก.ท.ด้านกฎหมาย...

อ.ก.ท.ด้านกฎหมาย พิจารณาแล้วเห็นว่า นางประภัสสรฯ ได้ใช้วุฒิการศึกษาปลอมในการบรรจุ และแต่งตั้งเข้าเป็นพนักงานเทศบาลเมื่อวันที่ 2 กันยายน 2539 จึงเป็นกรณีที่ไม่ต้องตามข้อ 15 แห่งประกาศ ก.ท. เรื่อง มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการคัดเลือก การบรรจุและแต่งตั้ง การย้าย การโอน การรับโอน การเลื่อนระดับ และการเลื่อนขั้นเงินเดือน ฉบับลงวันที่ 22 พฤศจิกายน 2544 ที่กำหนดว่า ผู้ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งพนักงานเทศบาลตำแหน่งใด ต้องมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งใน มาตรฐานกำหนดตำแหน่งที่ ก.ท. กำหนด และเมื่อข้อเท็จจริงปรากฏเมื่อวันที่ 16 มกราคม 2551 ว่า นางประภัสสรฯ ใช้วุฒิการศึกษาปลอมเข้ารับราชการ กรณีจึงต้องตามข้อ 16 แห่งประกาศ ก.ท.เรื่อง มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับ หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการคัดเลือกฯ ฉบับเดียวกัน และเมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า คำสั่งบรรจุและแต่งตั้งเป็นคำสั่ง ทางปกครองที่ย่อมมีผลตราบเท่าที่ยังไม่มีการเพิกถอนหรือสิ้นผลลงโดยเงื่อนไขหรือโดยเหตุอื่นตามที่กำหนด ไว้ในมาตรา 42 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 ถือเป็นหน้าที่ที่นายกเทศมนตรีต้องสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการโดยพลัน ดังนั้น ในกรณีที่หาหรือมานี้ จึงเป็นกรณีที่นายกเทศมนตรี ต่าบลเกาะยาวต้องสั่งให้นางประภัสสรฯ ออกจากราชการโดยพลัน นับตั้งแต่วันที่บุคคลผู้นี้ขาดคุณสมบัติใน การบรรจุและแต่งตั้ง ตั้งแต่วันที่ 2 กันยายน 2539

ประเด็นที่ 2 ที่หาหรือว่า การฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายในทางแพ่ง เช่น เงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นจะเรียกคืนจากนางประภัสสรฯ ได้หรือไม่ และสามารถเรียกคืนได้ตั้งแต่วันเข้ารับการบรรจุแต่งตั้งเป็น พนักงานเทศบาล (วันที่ 2 กันยายน 2539) หรือนับแต่วันที่มิคำสั่งให้ออกจากราชการ (วันที่ 16 มกราคม 2551)

อ.ก.ท.ด้านกฎหมาย ในการประชุมครั้งที่ 5/2552 เมื่อวันที่ 19 มิถุนายน 2552 มีมติให้หาหรือประเด็น ดังกล่าวกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีหนังสือที่ นร 0905/190 ลงวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2553 ตอบข้อหารือการเรียกคืนเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นที่พนักงานเทศบาล ได้รับไปในระหว่างการบรรจุและแต่งตั้งโดยใช้วุฒิการศึกษาปลอม เรื่องเสร็จที่ 77/2553 สรุปได้ว่า “ ... ในขณะที่ เทศบาลตำบลเกาะยาวมีคำสั่งให้นางประภัสสรฯ ออกจากการนั้น ก.ท.จ.พังงา ได้ออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขไว้ในข้อ 122 แห่งประกาศ ก.ท.จ.พังงา เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของ เทศบาล ลงวันที่ 25 พฤศจิกายน 2545 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศ ก.ท.จ.พังงา เรื่อง มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับ หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการคัดเลือก การบรรจุและแต่งตั้ง การย้าย การโอน การรับโอน การเลื่อนระดับ และการ เลื่อนขั้นเงินเดือน (แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2550 ลงวันที่ 4 ตุลาคม 2550 กำหนดให้ กรณีที่ปรากฏภายหลัง ว่าผู้เข้ารับการบรรจุเป็นพนักงานเทศบาลและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเป็นผู้ขาดคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งโดย ไม่ได้รับอนุมัติ ให้นายกเทศมนตรีโดยความเห็นชอบจากคณะกรรมการพนักงานเทศบาลสั่งให้ผู้นั้นออกจาก ราชการโดยพลัน แต่ทั้งนี้ไม่กระทบกระเทือนถึงการใดที่ผู้นั้นได้ปฏิบัติไปตามอำนาจและหน้าที่ และการรับเงินเดือน หรือผลประโยชน์อื่นใดที่ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับจากทางราชการก่อนมีคำสั่งให้ออกนั้น อันเป็นหลักเกณฑ์เดียวกัน กับมาตรา 19 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 ประกอบกับไม่มีกฎหมายใด

กำหนดให้เรียกคืนเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นในกรณีนี้ ดังนั้น จึงไม่อาจเรียกให้นางประภัสสรฯ คืนเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นได้ และการใดที่นางประภัสสรฯ ได้กระทำไปตามอำนาจหน้าที่ย่อมไม่กระทบกระเทือนด้วยเหตุดังกล่าวเช่นกัน "

อ.ก.ท.ด้านกฎหมาย ในการประชุมครั้งที่ 1/2553 เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2553 มีมติเห็นชอบให้แจ้งผลการตอบข้อหารือของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาดังกล่าวให้ ก.ท.จ.ทุกจังหวัดทราบ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางจรินทร์ จักกะทาด)

รองอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

เลขานุการ ก.ท.

สำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น
ส่วนกฎหมายและระเบียบการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น
โทร 0 - 2241 - 9000 ต่อ 4233

๒๓

สถบ. สน.บค.
 เลขที่รับ..... 25
 ลงวันที่..... 19/9/๕3
 เวลา..... 15.00 น

15.00 น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
 เลขรับ..... 12129
 วันที่..... 19 ก.ย. 2553

ที่ นร ๐๙๐๕/๖๕๐

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๓๙๔/๑๔ ถนนสามเสน

เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓

4809
 เวลา.....

เรื่อง การเรียกคืนเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นที่พนักงานเทศบาลได้รับไป
 ในระหว่างการบรรจุและแต่งตั้งโดยใช้วุฒิการศึกษาปลอม

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

อ้างถึง หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๕/๙๓๓
 ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึกคณะกรรมการวิधिปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่อง การเรียกคืนเงินเดือน
 และประโยชน์ตอบแทนอื่นที่พนักงานเทศบาลได้รับไประหว่างการบรรจุและ
 แต่งตั้งโดยใช้วุฒิการศึกษาปลอม

ตามที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ขอหารือปัญหาเกี่ยวกับการเรียกคืน
 เงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นที่พนักงานเทศบาลได้รับไประหว่างการบรรจุและแต่งตั้ง
 โดยใช้วุฒิการศึกษาปลอม และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ขอให้กระทรวงมหาดไทย
 (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) เทศบาลตำบลเกาะยาว และองค์การบริหารส่วนตำบล
 เกาะยาวน้อย แต่งตั้งผู้แทนไปชี้แจงข้อเท็จจริง นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการวิधिปฏิบัติราชการทางปกครองได้พิจารณาข้อหารือดังกล่าว
 และมีความเห็นปรากฏตามบันทึกคณะกรรมการวิधिปฏิบัติราชการทางปกครองที่ได้ส่งมาด้วยนี้
 จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักอำนวยการ
 โทร. ๐ ๒๒๒๒ ๐๒๐๖-๙
 สำนักกฎหมายปกครอง
 โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๐๙๕๑-๘ ต่อ ๓๑๑๖
 โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๕๙๘๒
 www.krisdika.go.th
 www.lawreform.go.th

บันทึกคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง
เรื่อง การเรียกคืนเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นที่พนักงานเทศบาล
ได้รับไปในระหว่างการบรรจุและแต่งตั้งโดยใช้วุฒิการศึกษาปลอม

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้มีหนังสือ ที่ มท ๐๔๐๙.๘/๒๐๖๐๗ ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๒ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ขอร้องเกี่ยวกับการเรียกคืนเงินเดือน และประโยชน์ตอบแทนอื่นที่พนักงานเทศบาลได้รับไปในระหว่างการบรรจุและแต่งตั้งโดยใช้วุฒิ การศึกษาปลอม สรุปความได้ว่า คณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดพังงา (ก.ท.จ. พังงา) ทหารหรือกรณีที่มีมติเห็นชอบให้เทศบาลตำบลเกาะยาว มีคำสั่งให้นางประภัสสร สุวรรณภายี พนักงานเทศบาล ตำแหน่งเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี ระดับ ๔ ออกจากราชการโดยเหตุ ขาดคุณสมบัติ เนื่องจากตรวจสอบพบว่าใช้วุฒิการศึกษาปลอมในการบรรจุและแต่งตั้งเป็น พนักงานเทศบาล โดยมีประวัติการดำรงตำแหน่ง ดังนี้

(๑) ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารการเงินและ บัญชีระดับ ๒ สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะยาน้อย เมื่อวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๓๙

(๒) โอนมาดำรงตำแหน่งเจ้าพนักงานการเงินและบัญชี ระดับ ๓ สังกัดเทศบาล ตำบลเกาะยาว เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๔

(๓) ย้ายลดสายงานมาดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี ระดับ ๔ เมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๔๘

(๔) ถูกสั่งให้ออกจากราชการเมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๑ โดยให้มีผลย้อนหลัง ไปตั้งแต่วันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๑ ซึ่งเป็นวันที่ตรวจสอบพบหลักฐานว่าใช้วุฒิการศึกษาปลอม ในการบรรจุและแต่งตั้ง

ก.ท.จ. พังงา จึงขอร้องว่า จะฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายในทางแพ่ง เช่น เงินเดือน และประโยชน์ตอบแทนอื่นคืนจากนางประภัสสรฯ ได้หรือไม่ และจะเรียกคืนได้ตั้งแต่วันที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการส่วนท้องถิ่น (วันที่ ๒ กันยายน ๒๕๓๙) หรือนับแต่วันที่ ถูกสั่งให้ออกจากราชการ (วันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๑)

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้รับการประสานจากคณะกรรมการกลาง พนักงานเทศบาล (ก.ท.) โดยคณะอนุกรรมการด้านกฎหมายของพนักงานเทศบาล (อ.ก.ท. กฎหมาย) ที่ได้รับมอบหมายจาก ก.ท. ให้พิจารณาตอบข้อหารือนี้ว่า ประเด็นหรือที่ว่า การฟ้องร้องเรียก ค่าเสียหายในทางแพ่ง เช่น เงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นคืนจากนางประภัสสรฯ สามารถ กระทำได้หรือไม่ และสามารถเรียกคืนได้ตั้งแต่วันที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการ ส่วนท้องถิ่นหรือนับแต่วันที่ถูกลงสั่งให้ออกจากราชการ โดย อ.ก.ท. กฎหมาย ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๒ พิจารณาแล้วเห็นว่า คำสั่งทางปกครองที่ให้ประโยชน์

ได้แก่ คำสั่งที่ก่อให้เกิดประโยชน์อย่างหนึ่งอย่างใดโดยชอบด้วยกฎหมาย เช่น ให้เงินชดเชย ให้ทุน ให้เงินอุดหนุน ให้แปลงสัญชาติ ให้ใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร การแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง การให้ประโยชน์นี้จะพิจารณาในทางการเกิดประโยชน์ที่เป็นคุณไม่ว่าทางใดทางหนึ่ง อันเป็นการก่อตั้งสิทธิและการยืนยันประโยชน์แก่ผู้รับคำสั่งทางปกครองซึ่งการเพิกถอนต้องกระทำภายในเวลาอันสมควร

กรณีที่ ก.ท.จ. พังงา หรือมานี้ การที่เทศบาลตำบลเกาะยาวมีคำสั่งบรรจุและแต่งตั้งนางประกัสสรฯ ให้ดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี โดยได้รับเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นจากการดำรงตำแหน่งดังกล่าว จึงถือว่าคำสั่งบรรจุและแต่งตั้งนั้นเป็นการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ถือเป็นคำสั่งทางปกครองที่ให้ประโยชน์ตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า นางประกัสสรฯ ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งโดยใช้วุฒิการศึกษาปลอมอันเป็นผลให้มีการบรรจุและแต่งตั้งเป็นพนักงานเทศบาลโดยขาดคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง คำสั่งบรรจุและแต่งตั้งจึงเป็นคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย การเพิกถอนคำสั่งที่ไม่ชอบดังกล่าวย่อมต้องคำนึงถึงความเชื่อโดยสุจริตของผู้รับประโยชน์ในความคงอยู่ของคำสั่งทางปกครองนั้นกับประโยชน์สาธารณะประกอบกัน และไม่เป็นที่ต้องด้วยมาตรา ๕๑ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติฉบับเดียวกัน ซึ่งเป็นกรณีที่อ้างความเชื่อโดยสุจริตมาคุ้มครองประโยชน์ไม่ได้ ฉะนั้น กรณีที่หรือหากเป็นการเพิกถอนคำสั่งบรรจุและแต่งตั้งให้มีผลย้อนหลังไปตั้งแต่วันที่ขาดคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งเนื่องจากเป็นผู้ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งโดยใช้วุฒิการศึกษาปลอม และเป็นกรณีที่อ้างความเชื่อโดยสุจริตมาคุ้มครองประโยชน์ไม่ได้ การเรียกคืนเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นที่ผู้นี้ได้ไปจะต้องเรียกคืนเต็มจำนวน

เนื่องจากความเห็นของ อ.ก.ท. กฎหมาย ไม่สอดคล้องตามแนวทางของคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง ที่เคยวินิจฉัยไว้แล้วในกรณีคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญให้ดำรงตำแหน่งรองอธิบดีกรมสรรพากร (นักบริหาร ๙) และตำแหน่งอื่นใดในระดับที่สูงขึ้น ที่เห็นว่า มิได้เป็นคำสั่งในลักษณะที่เป็นการให้เงินหรือทรัพย์สินแก่ผู้รับคำสั่งทางปกครองโดยตรง หากแต่เป็นคำสั่งที่ทำให้บุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งมีอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด มิใช่คำสั่งทางปกครองซึ่งเป็นการให้เงิน ให้ทรัพย์สิน หรือให้ประโยชน์ที่อาจแบ่งแยกได้ตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ส่วนการได้รับเงินเดือน ทรัพย์สิน และประโยชน์ตอบแทนอย่างอื่น เป็นสิทธิตามกฎหมายที่จะได้รับเพื่อตอบแทนการทำงานให้แก่ทางราชการ ซึ่งการเรียกคืนจะต้องมีกฎหมายบัญญัติไว้เช่นเดียวกัน เมื่อไม่มีกฎหมายใดกำหนดไว้โดยเฉพาะให้เรียกเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนคืนได้ จึงไม่อาจเรียกให้คืนเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นที่ได้รับไปแล้วคืนได้ ข้อหารือกรณี ก.ท.จ. พังงา มีปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติราชการโดยมีข้อเท็จจริงปรากฏว่า ก.ท.จ. พังงา หรือมาเป็นกรณีเรียกคืนประโยชน์ที่ได้รับไปในการบรรจุและแต่งตั้งโดยไม่ชอบเนื่องจากการใช้วุฒิการศึกษาปลอม แต่คำวินิจฉัยของคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

กรณีของกรมสรรพากรเป็นการเรียกคืนประโยชน์ที่ได้รับไปในการเลื่อนและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับสูงขึ้นไปที่ไม่ชอบ ฉะนั้น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจึงมีประเด็นหารือ ดังนี้

๑. เงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นที่จ่ายให้นางประกัสสรา อันเนื่องมาจากการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งโดยใช้วุฒิการศึกษาปลอมมาแต่ต้น จะได้รับการคุ้มครองตามหลักสุจริตตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ หรือไม่

๒. หากไม่ได้รับการคุ้มครองตามหลักสุจริตตามข้อ ๑ เทศบาลตำบลเกาะยาว จะเรียกคืนเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นที่จ่ายให้นางประกัสสรา ไปแล้วได้หรือไม่ ตามกฎหมายใด

๓. ในกรณีที่มีได้มีกฎหมายกำหนดให้เรียกคืนเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นที่จ่ายไป มีแนวทางปฏิบัติอย่างไรเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของทางราชการ

๔. การไต่ที่นางประกัสสรา ได้กระทำการตามอำนาจหน้าที่ในระหว่างที่ดำรงตำแหน่งโดยคำสั่งบรรจุและแต่งตั้งที่ไม่ชอบนั้น จะได้รับความคุ้มครองตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ หรือไม่

คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวโดยมีผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) ผู้แทนเทศบาลตำบลเกาะยาว และผู้แทนองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะยาวน้อย เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียดข้อเท็จจริงแล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า ภายหลังจากที่เทศบาลตำบลเกาะยาวมีคำสั่งให้นางประกัสสรา ออกจากราชการแล้ว ยังไม่มีการดำเนินไต่ต่อนางประกัสสรา อีก

คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองพิจารณาแล้ว เห็นว่า ข้อหารือมีประเด็นที่ต้องพิจารณาเพียงว่า นางประกัสสรา จะต้องคืนเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นที่ได้รับเนื่องจากการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งโดยใช้วุฒิการศึกษาปลอมมาแต่ต้น และการไต่ที่นางประกัสสรา ได้ปฏิบัติไปตามอำนาจหน้าที่ที่จะได้รับความคุ้มครองหรือไม่ โดยเห็นว่า ในขณะที่เทศบาลตำบลเกาะยาวมีคำสั่งให้นางประกัสสรา ออกจากการานั้น คณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดพังงาได้ออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขไว้ในข้อ ๑๒๒^๑ แห่ง

^๑ข้อ ๑๒๒ ผู้ได้รับบรรจุเข้ารับราชการเป็นพนักงานเทศบาลและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใด ในเทศบาล หากภายหลังปรากฏว่าขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามเบื้องต้นโดยไม่ได้รับการยกเว้นจาก คณะกรรมการพนักงานเทศบาล ในกรณีที่ขาดคุณสมบัติตามที่กำหนดในมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับคุณสมบัติและ ลักษณะต้องห้ามเบื้องต้นของพนักงานเทศบาล หรือขาดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้นโดยไม่ได้รับอนุมัติ ยกเว้นจากคณะกรรมการพนักงานเทศบาลอยู่ก่อนก็ดี หรือมีกรณีต้องหาอยู่ก่อนและภายหลังเป็นผู้ขาดคุณสมบัติเนื่องจากกรณีต้องหานั้นก็ดี หรือกรณีบรรจุและแต่งตั้งจากบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ในตำแหน่งอื่น ที่ไม่เกี่ยวข้องกันก็ดี ให้นายกเทศมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพนักงานเทศบาลสั่งให้ผู้นั้น (มีต่อหน้าถัดไป)

ประกาศคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดพังงา เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของเทศบาล ลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดพังงา (ก.ท.จ. พังงา) เรื่อง มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการคัดเลือก การบรรจุและแต่งตั้ง การย้าย การโอน การรับโอน การเลื่อนระดับ และการเลื่อนชั้นเงินเดือน (แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๐ กำหนดให้กรณีปรากฏภายหลังว่าผู้เข้ารับการบรรจุเป็นพนักงานเทศบาลและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเป็นผู้ขาดคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งโดยไม่ได้รับอนุมัติ ให้นายกเทศมนตรี โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพนักงานเทศบาลสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการโดยพลัน แต่ทั้งนี้ไม่กระทบกระเทือนถึงการใดที่ผู้นั้นได้ปฏิบัติไปตามอำนาจและหน้าที่ และการรับเงินเดือนหรือผลประโยชน์อื่นใดที่ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับจากทางราชการก่อนมีคำสั่งให้ออกนั้น อันเป็นหลักเกณฑ์เดียวกันกับมาตรา ๑๙^๖ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ประกอบกับไม่มีกฎหมายใดกำหนดให้เรียกคืนเงินเดือนและผลประโยชน์ตอบแทนอื่นในกรณีนี้ ดังนั้น จึงไม่อาจเรียกให้นางประภัสสรฯ คืนเงินเดือนและผลประโยชน์ตอบแทนอื่น และการใดที่นางประภัสสรฯ ได้กระทำไปตามอำนาจหน้าที่ย่อมไม่กระทบกระเทือนด้วยเหตุดังกล่าวเช่นกัน

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓

(ต่อจากเชิงอรรถที่ ๑)

ออกจากราชการโดยพลัน แต่ทั้งนี้ไม่กระทบกระเทือนถึงการใดที่ผู้นั้นได้ปฏิบัติไปตามอำนาจและหน้าที่ และการรับเงินเดือนหรือผลประโยชน์อื่นใดที่ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับจากทางราชการก่อนมีคำสั่งให้ออกนั้น และถ้าการเข้ารับราชการเป็นไปโดยสุจริตแล้ว ให้ถือว่าเป็นการสั่งให้ออกเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น

^๖มาตรา ๑๙ ถ้าปรากฏภายหลังว่าเจ้าหน้าที่หรือกรรมการในคณะกรรมการที่มีอำนาจพิจารณาทางปกครองใดขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามหรือการแต่งตั้งไม่ชอบด้วยกฎหมาย อันเป็นเหตุให้ผู้นั้นต้องพ้นจากตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่งเช่นว่านี้ไม่กระทบกระเทือนถึงการใดที่ผู้นั้นได้ปฏิบัติไปตามอำนาจหน้าที่